

Sygn.akt III AUa 1475/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Bagiński

Protokolant: Anna Niemyjska - Bocian

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 marca 2022 r. w B.

sprawy z odwołania J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy J. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 lipca 2021 r. sygn. akt V U 1108/20

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1475/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 czerwca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu J. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy wskazując, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z 20 maja 2020 r. uznała, że wnioskodawca jest trwale częściowo niezdolny do pracy bez związku z wypadkiem przy pracy z 11 czerwca 2019 r.

Ubezpieczony w odwołaniu od powyższej decyzji wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z 21 lipca 2021 roku oddalił odwołanie.

Sąd ten ustalił, że ubezpieczony, urodzony (...), w dniu 20 listopada 2019 r. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z 11 czerwca 2019 r. Orzeczeniem z 21 kwietnia 2020 r. lekarz orzecznik ZUS stwierdził, iż ubezpieczony jest trwale częściowo niezdolny do pracy od 8 kwietnia 2020 r. oraz, że orzeczona niezdolność nie pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy. Komisja Lekarska ZUS, w orzeczeniu z 20 maja 2020 r. również orzekła, iż ubezpieczony jest trwale częściowo niezdolny do pracy od 8 kwietnia 2020 r. bez związku z wypadkiem przy pracy.

W toku postępowania sąd pierwszej instancji dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych z zakresu ortopedii i rehabilitacji, w celu weryfikacji oceny stanu zdrowia ubezpieczonego dokonanej przez organ rentowy.

Biegli w/w specjalności, w opinii sporządzonej na podstawie zgromadzonej dokumentacji lekarskiej oraz w oparciu o przeprowadzony wywiad i badania, rozpoznali u odwołującego schorzenia w postaci: choroby zwyrodnieniowej stawu kolanowego lewego, przebytego 18 stycznia 2018 r. zabiegu operacyjnego osteotomii (...) kości piszczelowej lewej, przebytego 11 czerwca 2019 r. skręcenia kolana lewego (leczonego zachowawczo), przebytego 10 października 2019 r. zabiegu operacyjnego usunięcia zespolenia z goleni lewej, stanu po endoprotezoplastyce stawu kolanowego lewego 15 lutego 2020 r. z powodu zmian zwyrodnieniowych, choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego w wywiadzie, choroby P. w wywiadzie. W oparciu o dokonane rozpoznanie biegli uznali wnioskodawcę za osobę częściowo niezdolną do pracy na stałe, począwszy od 8 kwietnia 2020 r. Stwierdzili także, że niezdolność ta nie pozostaje w związku z doznanym wypadkiem przy pracy z 11 czerwca 2019 r. Uzasadniając takie stanowisko biegli wskazali, że endoproteza stawu kolanowego lewego została wstawiona z powodu masywnych zmian zwyrodnieniowych w tym stawie (pierwotna gonantroza). Zmiany te prawdopodobnie zostały nasilone przez przebyte 11 czerwca 2019 r. skręcenie kolana lewego i to przyspieszyło jedynie wykonanie zabiegu endoprotezoplastyki stawu kolanowego lewego. Dlatego też wypadek przy pracy z 11 czerwca 2019 r. pozostaje bez związku z przyznaną na stałe niezdolnością do pracy.

Sąd Okręgowy odwołał się do przepisów art. 6 ust. 1 pkt 6 i art. 17 ust. 1 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art. 12 ust. 1-3 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wskazał, że niezbędną przesłanką prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy jest istnienie, co najmniej częściowej niezdolności do i związek tej niezdolności z wypadkiem przy pracy.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że kwestia częściowej niezdolności wnioskodawcy nie była sporna. Decydujące znaczenie dla rozważenia zasadności złożonego odwołania miało natomiast ustalenie, czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z 11 czerwca 2019 r. Zważywszy, iż do rozstrzygnięcia tej kwestii potrzebna jest wiedza specjalistyczna, Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych z zakresu ortopedii i rehabilitacji. Biegli ci w opinii z 12 lutego 2021 r. jednoznacznie stwierdzili, że wnioskodawca jest osobą częściowo niezdolną do pracy na stałe, jednak niezdolność ta pozostaje bez związku z wypadkiem przy pracy.

Sąd dał w pełni wiarę zawartym w opiniach wnioskowi, uznając je za jasne, logiczne, przekonywujące i wzajemnie ze sobą korespondujące. Wydając opinie biegli mieli na uwadze wiek wnioskodawcy, wyniki jego badań, dokumentację dotyczącą dotychczasowego leczenia oraz stan zdrowia skarżącego stwierdzony na podstawie badań dokonanych bezpośrednio przed wydaniem opinii. W ocenie Sądu opinie biegłych nie nasuwają wątpliwości, co do swojej wiarygodności.

Podsumowując, Sąd Okręgowy stwierdził, że materiał dowodowy był wystarczający, aby zostało na nim oparte orzeczenie. Natomiast zastrzeżenia odwołującego stanowiły jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami biegłych. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 października 1999 r., II UKN 158/99 stwierdził, że: „Rozbieżność między twierdzeniem strony zainteresowanej wynikiem sprawy, a opiniami biegłych lekarzy sądowych, których logiczność i udokumentowanie nie budzi zastrzeżeń nie uzasadnia ani wzywania tych biegłych na rozprawę w celu ich przesłuchania, ani dopuszczania innych dowodów nie wskazanych przez stronę, ani też powtarzania lub uzupełniania postępowania dowodowego...”.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka na okoliczność ustalenia stanu zdrowia wnioskodawcy z uwagi na jego całkowitą nieprzydatność dla rozstrzygnięcia sprawy. Postępowanie w sprawach rentowych charakteryzuje się tym, że stan faktyczny jest ustalany wyłącznie na podstawie dokumentacji lekarskiej i opinii biegłych sądowych z zakresu medycyny specjalistów od schorzeń posiadanych przez odwołującego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku złożył J. K., zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę z zaznaczeniem okresu żądanej zmiany. Odwołujący zarzucił wyrokowi pominięcie znaczących faktów w sprawie, mających fundamentalne znaczenie w wydanym orzeczeniu.

J. K. wskazywał w apelacji, że przed wypadkiem był zdrowy i sprawny, dlatego został prawnie i zdrowotnie dopuszczony do wykonywania powierzonej mu pracy operatora koparki i operatora ładowarki. Na potwierdzenie powyższego, załączył szereg dokumentów pracowniczych (zaświadczenia o zatrudnieniu, rozliczenia płac, świadectwo pracy). Odwołujący podnosił, że Sąd Okręgowy nie odniósł się w żaden sposób do faktu przyznania ubezpieczonemu 15 % stałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z 11.06.2019 roku, jak również do dostarczonej opinii biegłego orzecznika ZUS z 21.04.2020 roku, w której stwierdzono, iż świadczenie rehabilitacyjne pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy. W ocenie odwołującego, bezpośrednią przyczyną jego niezdolności do pracy jest wypadek z 11 czerwca 2019 roku.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie jest zasadna. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych i zgodnych z treścią materiału dowodowego ustaleń faktycznych, w granicach swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.). Na podstawie tych ustaleń właściwie przyjął, iż J. K. nie spełnia przesłanek warunkujących przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na podstawie przepisów ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1205). Sąd Apelacyjny aprobuje stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

W rozpoznawanej sprawie zastosowanie ma art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 1242). Zgodnie z tym przepisem renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. W myśl art. 17 ust. 1 ustawy wypadkowej, przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tego świadczenia oraz jego wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem przepisów ustawy wypadkowej. Warunkiem nabycia prawa do renty z ustawy wypadkowej jest zatem stwierdzenie całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy i wykazanie, że ta niezdolność pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy.

Ocena stanu zdrowia osoby ubezpieczonego następuje zgodnie z czynnikami medycznymi i zawodowymi określonymi w art. 12 i art. 13 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.), które znajdują zastosowanie poprzez wyżej wskazane odesłanie z art. 17 ust. 1 ustawy wypadkowej.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy emerytalnej niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy nawet po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (art. 12 ust. 2 ustawy emerytalnej), zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Okolicznością bezsporną w sprawie było, iż J. K. 11 czerwca 2019 r. uległ wypadkowi przy pracy. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS oraz Komisji lekarskiej ZUS został uznany za trwale częściowo niezdolnego do pracy od 8 kwietnia 2020 r. Odwołujący kwestionował natomiast okoliczność, że niezdolność do pracy nie pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy.

Sąd Okręgowy ustalenia w zakresie niezdolności J. K. do pracy w związku z wypadkiem przy pracy poczynił na podstawie wniosków wynikających z opinii biegłych z zakresu ortopedii oraz rehabilitacji medycznej.

Z opinii biegłych M. K. i C. K. wynika, że J. K. jest osobą częściowo niezdolną do pracy na stałe, a niezdolność ta nie pozostaje w związku z doznanym wypadkiem przy pracy z 11 czerwca 2019 r., co jest zgodne ze stanowiskiem lekarza orzecznika ZUS z 21 kwietnia 2020 r. oraz komisji lekarskiej ZUS z 25 maja 2020 r. Biegli w uzasadnieniu opinii wskazali, że endoproteza stawu kolanowego lewego została wstawiona z powodu masywnych zmian zwyrodnieniowych w tym stawie (pierwotna gonantroza). Zmiany te prawdopodobnie zostały nasilone przez przebyte 11 czerwca 2019 r. skręcenie kolana lewego i to przyspieszyło jedynie wykonanie zabiegu endoprotezoplastyki stawu kolanowego lewego. Dlatego też wypadek przy pracy z 11 czerwca 2019 r. pozostaje bez związku z przyznaną na stałe niezdolnością do pracy (k. 78 – 82).

Zwrócić należy uwagę, że opinia biegłych jako dowód oparta jest na wiadomościach specjalnych. Opinia biegłego podlega, tak jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., jednakże co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 20 października 2015 r., III AUa 1846/14). Z tego względu powyższy środek dowodowy podlega szczególnej ocenie, bowiem sąd nie mając wiedzy specjalistycznej jedynie może oceniać logiczność wypowiedzi biegłego. Ocena dowodu z opinii biegłego nie jest dokonywana na podstawie kryterium wiarygodności w tym znaczeniu, że nie można "nie dać wiary biegłemu", odwołując się do wewnętrznego przekonania sędziego, czy też zasad doświadczenia życiowego. Jednak i tak podlega ona ocenie sądu w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał, a zatem, na tle tego materiału koniecznym jest stwierdzenie, czy ustosunkowała się ona do wynikających z innych dowodów faktów mogących stanowić podstawę ocen w opinii zawartych oraz czy opierając się na tym materiale w sposób logiczny i jasny przedstawia tok rozumowania prowadzący do sformułowanych w niej wniosków (Sąd Najwyższy w wyroku z 24 maja 2005 r., V CSK 659/04).

Wbrew twierdzeniom apelacji, sąd pierwszej instancji, badając przesłankę istnienia u J. K. niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, prawidłowo ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i na jego podstawie dokonał trafnych ustaleń faktycznych. Ocena dowodów dokonana przez sąd okręgowy odpowiada zasadom doświadczenia życiowego i regułom logicznego rozumowania. Sąd rozważył całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i słusznie oparł rozstrzygnięcie na dowodzie z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii oraz rehabilitacji, którzy przy wydawaniu opinii zapoznali się z aktami sprawy, przeprowadzili badanie odwołującego i uwzględnili dostępną dokumentację medyczną. Wybór biegłych specjalistów dopuszczonych do sporządzenia opinii, nie nasuwa zastrzeżeń, bowiem odpowiada schorzeniom, na które leczy się odwołujący. Sąd drugiej instancji w pełni podziela stanowisko sądu okręgowego, iż powyżej wskazana opinia biegłych była rzeczowa, logiczna i należycie uzasadniona. Zdaniem Sądu Apelacyjnego opinia ta jest miarodajna i wystarczająca do czynienia ustaleń w sprawie, bowiem biegli sądowi w sposób fachowy i spójny opisali schorzenia występujące u odwołującego oraz rzetelnie i wyczerpująco wyjaśnili, dlaczego nie pozostają one w związku z wypadkiem przy pracy z 11 czerwca 2019. Co prawda, jak wskazywali biegli, doznany uraz kolana, spowodowany wypadkiem, mógł nasilić postępujące zmiany zwyrodnieniowe, niemniej jednak, to nie on stanowi przyczynę pogorszenia stanu zdrowia, które doprowadziło do częściowej niezdolności odwołującego do pracy.

W orzecnictwie przyjmuje się, że sąd nie może – wbrew opinii biegłych, dostarczonych sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby, ubiegającej się o świadczenie – oprzeć się na własnym przekonaniu, zasadach logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, które to kryteria ze zrozumiałych względów nie obejmują specjalistycznej wiedzy medycznej (por. także wyroki Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2000 r., II UKN 489/99, OSNAPiUS 2001 nr 19, poz. 597 i z 7 lipca 2005 r., II UK 277/04, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 97). W sprawie jednak fakty niezbędne do oceny przez biegłych zostały wyjaśnione w stopniu wystarczającym, a i ocena biegłych i wnioski przez nich wyprowadzone są podzielone przez sądy obu instancji. Uznając przeprowadzone

w sprawie dowody za wystarczające do poczynienia stanowczych i rzetelnych ustaleń faktycznych, należało uznać apelacyjne zarzuty odwołującego za niezasadne.

J. K. w apelacji podnosił, że stał się niezdolny do pracy wskutek doznanego wypadku przy pracy. Wskazywał, że przed wypadkiem był osobą zdrową i sprawną, mogącą wykonywać pracę na stanowisku operatora koparki. W ocenie Sądu Apelacyjnego, zgromadzony materiał dowodowy daje podstawy do wyprowadzenia odmiennych wniosków. Sąd Apelacyjny nie neguje przy tym, że ówczesny stan zdrowia odwołującego (przed wypadkiem) pozwalał mu na wykonywanie powierzonych prac. Jednak procesy chorobowe, które spowodowały częściową niezdolność do pracy, zaistniały niezależnie od wypadku, nie zostały nim wywołane.

Reasumując, w sprawie dokonano prawidłowych ustaleń, iż J. K. jest trwale częściowo niezdolny do pracy bez związku z wypadkiem przy pracy z 11 czerwca 2019 r., zatem sąd pierwszej instancji zasadnie odmówił mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Sławomir Bagiński